

**KÖZGAZDASÁGI ISMERETEK
EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI VIZSGA**

**JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ
A MINTAFELADATOKHOZ**

ÜZLETI SZÁMÍTÁST, KÖNYVVITELI TÉTELSZERKESZTÉST IGÉNYLŐ FELADATOK**GAZDASÁSI ÉS JOGI ALAPISMERETEK****(10 pont)**

Egy tökéletesen versenyző vállalatot az alábbi költségfüggvényekkel tudunk jellemezni:

$$VC = 2Q^2 + 18Q$$

$$AC = 2Q + 18 + \frac{24}{Q}$$

$$MC = 4Q + 18$$

Feladatok:

1. Írja fel a vállalat átlagos változó költség függvényét és összköltség függvényét!
2. Mennyit termel a profitmaximalizáló vállalat, ha termékének piaci ára 50 Ft?
3. Mennyibe kerül egy termék előállítás a 2. pontban kiszámított mennyiségnél?
4. Mekkora a nyereség (vagy veszteség) nagysága a 2. pontban megadott piaci ár esetén?

A mellékszámításokat jelölje!

Sorszám	Válasz	Pontszám
1.	Mivel $AVC = \frac{VC}{Q}$, így $AVC = 2Q + 18$. Mivel $TC = AC \cdot Q$, így $TC = 2Q^2 + 18Q + 24$	1 + 1 pont
2.	Az optimális termelés nagyságát az alábbi egyenlet megoldása adja: $MC = P$ $4Q + 18 = 50$ $Q = 8$. (A vállalat optimális termelése tehát 8 darab.)	2 pont
3.	A megoldást az $AC(8)$ kiszámítása adja. Így $AC(8) = 2 \cdot 8 + 18 + \frac{24}{8} = 37$.	2 pont
4.	A bevétel a következő képlettel számítható ki: $TR = P \cdot Q = 50 \cdot 8 = 400$ A profit kiszámítása: $T\pi = TR - TC = 400 - 296 = 104$	2 + 2 pont

ÁLTALÁNOS STATISZTIKA ÉS STATISZTIKA GYAKORLAT

(10 pont)

Egy vállalkozás értékesítésének adatai 2018 1. félévében

Időszak	I. termék		II. termék	
	Értékesített mennyiség (kg)	Egységár (Ft/kg)	Értékesített mennyiség (kg)	Egységár (Ft/kg)
1. negyedév	1250	7500	4500 (1 pont)	9500
2. negyedév	750	8250	3500 (1 pont)	9900
Összesen	2000	-	8000 (1 pont)	-

Kiegészítő információk:

- a vállalkozás 1. félévének értékesítésében az I. termék aránya 20%
- a II. termékből a 2. negyedévben 1000 db-bal kevesebbet adtak el, mint az 1. negyedévben, ez 22,22%-os csökkenésnek felel meg
- az I. és II. termék mennyisége összegezhető

A feladatmegoldás során mellékszámításait négy tizedesjegy pontosságig végezze! Válaszaiban a százalékos formában kért értékeket egy tizedesjegyre kerekítve adja meg!

A mellékszámításokat jelölje!

a) Pótolja a fenti táblában a II. termék hiányzó értékesítési adatait! (3 pont)

Mellékszámítások:

II. termék aránya: $100 - 20 = 80\%$

→ a félév értékesítésének mennyisége: $(1250 + 750) / 20 \times 80 = 8000$ kg

$1000 / 0,2222 = 4500,45 \rightarrow$ **4500 kg**

$4500 - 1000 =$ **3500 kg**

b) Állapítsa meg az értékesítés értékének (együttes) alakulását! Nevezze meg az alkalmazott mutatószámot! (2 pont)

A számított statisztikai mutatószám neve: **együttes értékindex (1 pont)**

A számított mutatószám értéke: **78,3 % (1 pont)**

Mellékszámítások:

$$I_v = \sum \frac{q_1 \times p_1}{q_0 \times p_0} = \frac{(750 \times 8250) + (3500 \times 9900)}{(1250 \times 7500) + (4500 \times 9500)} = \frac{40837500}{52125000} = \mathbf{0,7834}$$

c) Számítsa ki az értékesítés volumenének együttes, átlagos alakulását! Nevezze meg az alkalmazott statisztikai mutatószámot! (2 pont)

A számított statisztikai mutatószám neve: (együttes) volumenindex (1 pont)

A számított mutatószám értéke: **74,6** % (1 pont)

Mellékszámítások:

$$I_q^0 = \sum \frac{q_1 \times p_0}{q_0 \times p_0} = \frac{(750 \times 7500) + (3500 \times 9500)}{(1250 \times 7500) + (4500 \times 9500)} = \frac{38875000}{52125000} = \mathbf{0,7458}$$

(Tárgyi súlyozású volumenindex számításakor is jár a pont.)

d) Állapítsa meg az eladási egységárak együttes átlagos alakulását! Nevezze meg milyen statisztikai mutatószámot számított! (2 pont)

A számított statisztikai mutatószám neve: **együttes árindex** (1 pont)

A számított mutatószám értéke: **105,0** % (1 pont)

Mellékszámítások:

$$I_p^1 = \sum \frac{q_1 \times p_1}{q_1 \times p_0} = \frac{(750 \times 8250) + (3500 \times 9900)}{(750 \times 7500) + (3500 \times 9500)} = \frac{40837500}{38875000} = \mathbf{1,0504}$$

(Bázis súlyozású árindex számításakor is jár a pont.)

e) Mutassa be számszerűen a b), c) és d) feladatrészekben kiszámított statisztikai mutatószámok közötti összefüggést! (1 pont)

$$I_V = I_q^0 \times I_p^1$$

$$0,7834 = 0,7458 \times 1,0504$$

PÉNZÜGY GYAKORLAT

(10 pont)

Végezze el az alábbi, 1.-2. sorszámú, egymástól független pénzügyi számításokat! A mellékszámításokat minden esetben írja le!

1. A Záros Kft. 2019. január 1-jén 3 éves futamidejű kötvényt bocsát ki 20.000 Ft névértéken, 6 %-os névleges hozammal. A hozamot félévente kifizeti, a tőkét négy egyenlő részletben az utolsó négy félévben fizeti.

Tervezze meg egy darab kötvényre vonatkozóan, hogy a befektető milyen pénzáramlásra számíthat a következő három évben! Töltse ki az alábbi táblázatot!

Periódus	Tőke az időszak elején	Tőketörlesztés	Kamat	Pénzáram
1.	20 000	-	1 200	1 200
2.	20 000	5 000	600	6 200
3.	15 000	5 000	450	5 450
4.	10 000	5 000	300	5 300
5.	5 000	5 000	150	5 150

Kamat a 2. periódustól: $6\% / 2 = 3\%$ (1 p)

Törlesztés: $20\ 000/4 = 5\ 000$ (1 p)

$20\ 000 \times 0,03 = 600$

$15\ 000 \times 0,03 = 450$

$10\ 000 \times 0,03 = 300$

$5000 \times 0,03 = 150$

$5000 + 600 = 6\ 200$

$5000 + 450 = 5\ 450$

$5\ 000 + 300 = 5\ 300$

$5\ 000 + 150 = 5\ 150$

Tőke az időszak elején oszlop kitöltése:

*5 helyesen beírt adat **2 pont**, 3-4 helyesen beírt adat esetén 1 pont jár.*

*Tőketörlesztés oszlop helyes kitöltése **1 pont**.*

*Kamat oszlop: 1. periódus kamatának helyes beírása **1 pont**, 2.-3. periódus helyes adat beírása **1 pont**, 4.-5. periódus helyes adat beírása **1 pont**.*

Pénzáram oszlop helyes kitöltése:

*5 helyesen beírt adat **2 pont**, 3-4 helyesen beírt adat esetén 1 pont.*

2. Egy befektető 10 500 Ft-ért részvényt vásárolt az osztalék fizetése előtt. A következő évben a várható osztalék nagysága 520 Ft. A befektető tervei szerint 1 év múlva 11 200 Ft-ért értékesíti a részvényt.

Számítsa ki, hogy mekkora árfolyamnyereségre számít a befektető! (1 pont)

Árfolyamnyereség: **700 Ft**

Mellékszámítás: $11\ 200 - 10\ 500 = 700$

Határozza meg, hogy mekkora a részvény várható hozama! Két tizedesjegyre kerekítsen! (4 pont)

Várható hozam: **11,62 %** (1 pont)

Mellékszámítás:

$r = (700+520) / 10\ 500 = 0,116190 \rightarrow 11,62 \%$

(2 pont) (1 pont)

ADÓZÁS GYAKORLAT

(10 pont)

Illatos Rózsa 2018. évben a munkaviszonyból származó bruttó bére 210 000 Ft/hó összeg volt.

A Virágszirom kertészet rózsa nemesítésre kérte fel júniusban, a megkötött megbízási szerződés alapján juttatása 120 000 Ft. A nyilatkozata szerint 10 % költséghányad figyelembevételét kérte, de az adóbevallása elkészítéséig a tevékenységgel kapcsolatosan 50 000 Ft összegű számlával rendelkezik, amit érvényesít az adóbevallása elkészítésekor.

Illatos Rózsa férjével közösen két általános iskolás gyermeket nevelnek, és a családi kedvezmény összegét közösen 50-50 %-os arányban kívánják figyelembe venni.

(2)- A családi kedvezmény - az eltartottak lélekszámától függően - kedvezményezett eltartottanként és jogosultsági hónaponként

- a) egy eltartott esetén 66 670 forint,
- b) kettő eltartott esetén
 - ba) 2016-ban 83 330 forint,
 - bb) 2017-ben 100 000 forint,
 - bc) 2018-ban 116 670 forint,
 - bd) 2019-ben és az azt követő években 133 330 forint,
- c) három és minden további eltartott esetén 220 000 forint.

A kifizetők által levont adóelőleg az év során 200 000 Ft volt.

a) Készítse el Illatos Rózsa 2018. évi személyi jövedelemadó bevallását, és számítsa ki az adófizetési kötelezettségét! A mellékszámításokat jelölje!

b) Állapítsa meg, hogy fizetendő, vagy visszaigényelhető adó összege keletkezett-e a magánszemélynek!

2018. évi személyi jövedelemadó bevallás			
	Bevétel	Költség	Jövedelem
Munkaviszonyból származó jövedelem			2 520 000
Önálló tevékenység jövedelme	120 000	50 000	70 000
Összevont adóalapba tartozó jövedelem összesen			2 590 000
Családi kedvezmény			1 400 040
Összevont adóalap			1 189 960
Adófizetési kötelezettség levezetése:			
2018. évi jövedelem adója			178 494
A kifizetők által levont adóelőleg összege			200 000
Az adóbevallás alapján fizetendő/ <u>visszaigényelhető*</u> adó összeg <i>*(A megfelelő szót húzza alá!)</i>			21 506

Mellékszámítások:

$$210\,000 \times 12 = 2\,520\,000 \text{ Ft} \quad (1 \text{ pont})$$

$$120\,000 - 50\,000 = 70\,000 \text{ Ft} \quad (1 \text{ pont})$$

$$1 \times 116\,670 \times 12 = 1\,400\,040 \text{ Ft} \quad (2 \text{ pont})$$

$$2\,520\,000 + 70\,000 = 2\,590\,000 \text{ Ft} \quad (1 \text{ pont})$$

$$2\,590\,000 - 1\,400\,040 = 1\,189\,960 \text{ Ft} \quad (1 \text{ pont})$$

$$1\,189\,960 \times 0,15 = 178\,494 \text{ Ft} \quad (2 \text{ pont})$$

$$200\,000 - 178\,494 = 21\,506 \text{ Ft} \quad (1 \text{ pont})$$

visszaigényelhető szó aláhúzása (1 pont)

SZÁMVITELI ALAPISMERETEK **(15 pont)**

Vállalkozásunk, az ÁPRILIS KFT., termelő és kereskedelmi tevékenységet folytat.

Alapanyag analitika adatai 2019 áprilisában:

Dátum	Megnevezés	Mennyiség (kg)	Egységár (Ft/kg)
04.01.	Készlet	200	1 000
04.05.	Beszerezés	600	1 100
04.08.	Visszaküldés az 5-i beszerzésből	60	1 100
04.10.	Beszerezés	800	1 200
04.12.	Engedmény a 10-i beszerzésre	-	10 %
04.15.	Felhasználás	1 200	-

Késztermékekkel kapcsolatos információk

- A vállalkozás egyféle készterméket gyárt.
- Késztermék készlet 2019. április 1-jén 500 db, értéke 1 500 000 Ft.
- A 2019. áprilisában elkészült termékek mennyisége 1 000 db, önköltség 3 200 Ft/db.

Árukészlettel kapcsolatos információk:

A vállalkozás kereskedelmi árukészletének értéke 2019. április 1-jén 3 200 00 Ft, április 30-án 4 200 000 Ft volt.

Számvitel politikai döntések:

- A vásárolt készletek készletcsökkenésének elszámolása csúsztatott átlagáron történik.
- A saját termelésű készletek készletcsökkenésének elszámolása FIFO eljárással történik.

a) Könyvelje el idősorosan az alábbi gazdasági eseményeket! A szükséges mellékszámításokat jelölje!

1. A vállalkozás elszámolta az áprilisi alapanyagfelhasználást.

2. Értékesítették a késztermék készlet 80%-át, melynek vevő felé kiszámlázott értéke 5 486 400 Ft (áfa 27%). Elszámolták a készletcsökkenést is.
3. A vevő minőségi problémák miatt visszaküldött 120 db készterméket. Erről a helyesbítő számla elkészült. Áfa 27%. A raktárba bevételezték a visszaérkezett késztermékeket.
4. A vevő további minőségi problémák miatt a megmaradt készletre 5 % engedményt kért és kapott. A helyesbítő számla elkészült. Áfa 27%.

Mellékszámítás:

1. $(200 \times 1\,000 + (600 - 60) \times 1\,100 + 800 \times (1200 \times 0,9)) / (200 + 600 - 60 + 800) = (200 \times 1\,000 + 540 \times 1\,100 + 800 \times 1\,080) / 1\,540 = (200\,000 + 594\,000 + 864\,000) / 1\,540 = 1\,658\,000 / 1\,540 = 1\,076,62 \text{ Ft/kg}$
 felhasználás értéke: $1\,200 \times 1\,076,62 = \mathbf{1\,291\,944 \text{ Ft}}$ (2 pont)
2. eladott késztermék mennyisége: $(500 + 1\,000) \times 0,8 = 1\,200 \text{ db}$
 Értékesítés nettó árbevétele: $5\,486\,400 / 1,27 = \mathbf{4\,320\,000 \text{ Ft}}$
 Készletcsökkenés közvetlen önköltségen:
 nyitókészlet önköltsége: $1\,500\,000 / 500 = 3\,000 \text{ Ft/db}$
 $500 \text{ db} \times 3\,000 \text{ Ft/db} + 700 \text{ db} \times 3\,200 \text{ Ft/db} = \mathbf{3\,740\,000 \text{ Ft}}$ (1 pont)
3. Eladási ár: $4\,320\,000 / 1\,200 \text{ db} = 3\,600 \text{ Ft/db}$
 Visszaküldés eladási áron: $120 \times 3\,600 = \mathbf{432\,000 \text{ Ft}}$ (1 pont)
 Visszaküldés áfa: $432\,000 \times 0,27 = \mathbf{116\,640 \text{ Ft}}$
 Készletnövekedés: $120 \times 3\,200 = \mathbf{384\,000 \text{ Ft}}$
4. Engedmény: $(4\,320\,000 - 432\,000) \times 0,05 = 3\,888\,000 \times 0,05 = \mathbf{194\,400 \text{ Ft}}$ (1 pont)
 Engedmény áfa: $194\,400 \times 0,27 = \mathbf{52\,488 \text{ Ft}}$

Vegyes napló, 2019. április hó

Sor- szá- m	Szöveg	T számla		K számla		T összeg = K összeg
		száma	neve	száma	neve	
1.	Anyag- felhasználás	51.	Anyagköltség	21.	Anyagok	1 291 944
2.	Értékesítés árbevétele	31. vagy 311.	Vevők / Belföldi követelések	91-92.	Belföldi értékesítés árbevétele	4 320 000
	Értékesítés áfa	31. vagy 311.	Vevők/Belföldi követelések	467.	Fizetendő áfa	1 166 400
	Készlet- csökkenés	581.	Saját termelésű készletek állomány- változása	25.	Késztermékek	3 740 000

3.	Visszaküldés eladási áron	91-92.	Belföldi értékesítés árbevétele	31. vagy 311.	Vevők/Belföldi követelések	432 000
	Visszaküldés áfa	467.	Fizetendő áfa	31. vagy 311.	Vevők/Belföldi követelések	116 640
	Készlet-növekedés	25.	Késztermékek	581.	Saját termelésű készletek állomány-változása	384 000
4.	Engedmény	91-92.	Belföldi értékesítés árbevétele	31. vagy 311.	Vevők/Belföldi követelések	194 400
	Engedmény áfa	467.	Fizetendő áfa	31. vagy 311.	Vevők/Belföldi követelések	52 488

Minden helyes tételsor összeggel 1-1 pont, összesen 9 pont. (A szöveg más megfogalmazása is elfogadható.) Csak akkor jár a pont, ha a vizsgázó a számlák nevét is kiírta!

A szükséges mellékszámítások helyes kijelölésének hiányában az érintett könyvelési tételekre pont nem adható.

Azoknál a könyvelési tételeknél, ahol a mellékszámításban elvégzett számításokra pont jár, ha a vizsgázó hibásan határozta meg a könyvelendő összeget, de helyes a tételben a számlakijelölés a vizsgázónak a könyvelési tételre jár a pont!

b) Állapítsa meg hogyan hatott a saját termelésű készletek állományváltozása 2019. április hónapban a vállalkozás eredményére! A mellékszámítást jelölje!

Számításai alapján egészítse ki az alábbi mondatot! (1 pont)

A saját termelésű készletek állományváltozása **156 000** forinttal **csökkentette** a vállalkozás eredményét.

Záró késztermék készlet:

$$500 + 1\,000 - 1\,200 + 120 = 420 \text{ db}, 420 \times 3\,200 = 1\,344\,000 \text{ Ft}$$

$$\text{Állományváltozás: } 1\,344\,000 - 1\,500\,000 = -156\,000 \text{ Ft}$$